

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Pc/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207882
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8817207882.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd vo Vranove nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci navrhovateľa: W. Š., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. G. XXX/XX, XXX XX M. B., proti 1. matke maloletého dieťaťa - S. F., L.. F., I.. XX. XX. XXXX, Z. I. XXX, XXX XX M. B. 2. maloleťmu dieťaťu - S. F., I.. XX. XX. XXXX, Z. B. W., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zapretie otcovstva k maloleťmu dieťaťu, t a k t o

rozhodol:

Návrh navrhovateľa zamieťa.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že nie je otcom maloletého dieťaťa S. F..
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že má pochybnosti o mojom otcovstve voči maloletej S. F.. V období pred narodením maloletej mal intímny pomer s matkou maloletej. Neskôr sa dozvedel, že v tom čase nebol jediný s kým intímny vzťah udržiavala. Otcovstvo podpísal, nakoľko bol mladší a nevyznal sa v zákonoch. Nevedel o možnosti testu DNA a nikto ho na to neupozornil. Maloletá sa na neho vôbec nepodobá.
3. Matka maloletého dieťaťa s podaným návrhom nesúhlasila, podľa je jednoznačne navrhovateľ otcom maloletej.
4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa sa k návrhu nevyjadril.
5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, a to navrhovateľa ako aj matky maloletého dieťaťa, oboznámil listinné dôkazy, a to rodný list maloletej, podstatný obsah spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/143/2014 a z neho rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, zo dňa 27.11.2014, sp.zn. 9P/143/2014-33, podstatný obsah spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6C/28/2008 a z neho uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 27.11.2008, sp. zn. 6C/28/2008-44 a zistil tento skutkový stav:
6. Z rodného listu maloletej mal súd preukázané, že maloletá S. F. sa narodila dňa XX.X.XXXX z otca W. Š., nar. XX.X.XXXX a z matky S. F., I.. X.XX.XXXX vo O. I. G.. K určeniu otcovstva došlo súhlasným vyhlásením rodičov pred Matričným úradom Vranov nad Topľou dňa 7.10.2008.
7. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, zo dňa 27.11.2014, sp.zn. 9P/143/2014-33 súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 9P/93/2009-15, zo dňa 30.7.2009 a to tak, že zvýšil výživné na maloletú S. F., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 25 eur mesačne na sumu 27,13

eur, za obdobie od 1.7.2014 do 1.9.2014, za obdobie od 1.9.2014 do budúca sa výživné zvyšuje zo sumu 27,13 eur na sumu 50 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 20-teho dňa toho, ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc dňom 1.12.2014. Dlžné výživné za obdobie od 1.7.2014 do 30.11.2014 vo výške 79,26 eur súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 10 eur, spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, pod následkom straty výhody splátok, v prípade nezaplatenia, čo i len jednej splátky od 1.12.2014. Súd vo zvyšku návrh matky zamietol. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 27.11.2008, sp. zn. 6C/28/2008-44, došlo k zastaveniu konania s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Predmetom konania bolo určenie otcovstva k maloletej, pričom k zastaveniu konania došlo z dôvodu určenia otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov pred matričným úradom.

9. Navrhovateľ vo výpovedi na otázku sudcu, kedy sa dozvedel o skutočnostiach, ktoré by nasvedčovali tomu, že maloletá nie je jeho dieťaťom uviedol, že v skutočnosti nemá takéto presné dôvody, alebo nepozná také presné skutočnosti, pre ktoré by maloleté dieťa nemalo byť jeho dieťaťom, avšak chce vedieť, či je otcom tohto dieťaťa, alebo nie. S matkou dieťaťa sa v čase predchádzajúcemu narodeniu dieťaťa intímne stýkal. Bolo mu povedané, že matka sa stýkala aj s inými mužmi. Na otázku sudcu navrhovateľovi, či teda vie uviesť nejakú osobu, ktorá, alebo o ktorej sa dozvedel nejaké skutočnosti, ktoré by mohli spochybňovať jeho otcovstvo, navrhovateľ uviedol, že nevie uviesť takúto konkrétnu osobu, takto mu to bolo hovorené ešte v období po narodení maloletého dieťaťa. Po narodení maloletého dieťaťa počul takéto skutočnosti, hovorilo sa, že by to tak mohlo byť. S matkou maloletej v spoločnej domácnosti nežije, ani v minulosti nežil. Navrhovateľ na otázku, koľko sa s matkou maloletej stretával bezprostredne pred narodením maloletého dieťaťa uviedol, že možno pol roka, alebo rok, presne si nespomína. Počas uvedenej doby sa aj intímne s matkou maloletého dieťaťa stýkali.

10. Matka maloletého dieťaťa vo výpovedi uviedla, že sa s navrhovateľom stretávali, v tom čase chodila do práce, do Českej republiky s mamou. Domov chodila na pár dní, nemala ani možnosť sa intímne stýkať s inými mužmi okrem navrhovateľa.

11. Muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, žeby mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa (§ 93 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“). Podľa odseku 3 § 93 ZoR, ustanovenia § 86 ods. 2 a § 88 ods. 1 sa použijú primerane.

12. Podľa § 88 ods. 1 ZoR manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá.

13. Ako vyplýva z ust. § 90, § 91 ods. 1, ods. 2 a § 92 ZoR ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov. Za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom. Súhlasným vyhlásením rodičov možno určiť otcovstvo k dieťaťu ešte nenarodenému, ak je už počaté.

14. Napriek tomu, že v prípade druhej zákonnej domnienky platí, že čas, kedy možno uznať otcovstvo, nie je ohraničený lehotami, dobu, v ktorej možno takéto otcovstvo zaprieť, však už zákon výslovne stanovuje. Trojročná lehota na zapretie otcovstva začína plynúť odo dňa určenia otcovstva, teda odo dňa, kedy došlo k súhlasnému vyhláseniu oboch rodičov o uznaní otcovstva.

15. V konaní bolo zistené, že rodičia maloletej uznali otcovstvo pred matričným úradom súhlasným vyhlásením, a to konkrétne otec dňa 7.10.2008. Lehota na zapretie otcovstva, ktorá vyplýva z § 93 ods. 1 Zákona o rodine tak navrhovateľovi uplynula 7.10.2011. Z dôvodu, že nebola splnená základná hmotnoprávna podmienka pre konanie na zapretie otcovstva, súd návrh zamietol. Pokiaľ u rodičov je pochybnosť o otcovstve, môžu samostatne iniciovať vykonanie skúšky DNA. Túto možnosť súd na základe nedôvodného návrhu nemá.

16. Hmotnoprávnou podmienkou pre zapretie otcovstva je, že je vylúčené, aby bol otcom dieťaťa muž, ktorý svoje otcovstvo uznal. Do úvahy prichádzajú dva dôvody, a to buď preto, že otec vôbec s matkou dieťaťa nesúložil v dobe rozhodujúcej pre splodenie dieťaťa, alebo preto, že hoci v tejto dobe s matkou súložil, je vylúčené, aby sploditeľnom dieťaťa bol on, a to napríklad pre biologickú neschopnosť splodiť dieťa. Nestačí pochybnosť o pravdivosti vyhlásenia alebo vedomosť o tom, že v uvedenej dobe s matkou súložili iní muži.

17. Zákon v citovanom ustanovení § 93 ods. 1 Zákona o rodine stanovuje lehotu troch rokov od dňa určenia otcovstva. Teda doba, v ktorej možno otcovstvo zaprieť, začína plynúť odo dňa určenia otcovstva, čo je odo dňa, kedy došlo k vyhláseniu o otcovstve, ktorým sa pripojil jeden rodič k vyhláseniu, ktorý urobil druhý rodič ako prvý. Táto trojročná lehota teda končí dňom, ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s dňom, kedy došlo k určeniu otcovstva.

18. Súd sa dôsledne v predmetnej právnej veci riadil vyššie uvedeným. Keďže k uznaniu otcovstva pred súdom navrhovateľom k maloletej došlo dňa 7.10.2008, lehota na zapretie otcovstva mu uplynula dňom 7.10.2011. Konanie v predmetnej veci bolo začaté na návrh navrhovateľa - otca dňom 22.9.2017, teda dávno po uplynutí trojročnej zákonnej lehoty, počas ktorej by navrhovateľ ako otec mohol svoje otcovstvo voči maloletej S. zaprieť, ak by bolo preukázané slinenie aj ďalších zákonných podmienok.

19. Navrhovateľ navyše vo výpovedi uviedol, že pochybnosti o otcovstve k maloletej mal už krátko po narodení dieťaťa. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ zo subjektívnych dôvodov nevyužil právne prostriedky zapretia otcovstva v zákonnej lehote (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/167/2016 zo dňa 09. 05. 2017)

20. Samotná skutočnosť, že matka maloletej mala mať (podľa udania navrhovateľa bez uvedenia ďalších skutočností) intímny styk aj s inými mužmi, nie je samo o sebe dôvodom na úspešné zapretie otcovstva v prípade, ak by návrh bol podaný v zákonnej lehote. Navrhovateľ vo výpovedi ani neuviedol, aké konkrétne okolnosti ho mali viesť k pochybnostiam o tom, že nie je otcom maloletej. Neoznačil žiadne dôkazy, neuviedol žiadne konkrétne okolnosti ani osoby. Tvrdenia navrhovateľa ostali iba v rovine všeobecných úvah a ničím nepodložených pochybností.

21. O trovách konania súd nerozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), nakoľko návrh na rozhodnutie o tomto nároku nebol podaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.